

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

1. Quae sint praecepta Dei & quae hominum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

sum opus
obis Chri.
t quoniam
pter Chri.
t, cōcordia.
m siue gra.
utrit timo.
religionis.
is ex gratia.
orificare o.
ita eterna.
us: quām
Deus nul.
n, sola fide
t verissima
et leuitati.
i vtraq; nō
opter Chri.
ordia. Ha:
a, quōd o.
gratia, p.
est summa
uum com.
nobis facta
i conditio.
tionis non
Dei miseri.
nodi com.
am miseri.
tus, & nul.
ter nullum
i, qui à tale
sed Dei bo.
credimus,
tribuimus,
ne caro in.
solecat

folescat &cet. Fides quoque promissionem Dei gra-
tuitam respicit, & ibi locat fiduciam: hic in promis-
sione certa est de remissione peccatorum & vita æter-
na, non locat fiduciam conscientia in opera operata,
neque ibi certa esse poterit, eò quod non iustificatur
sic omnis viuens: in promissione igitur penderet, nec
etiam curat imperfectionem operum: scit enim Deus,
qui præcepit legem, quantum possimus. Hęc in
sola promissione pendemus: cuius promissionis ea
sa, est gratuita Dei misericordia, voluntas, beneplacitum,
non opera nostra. Fides alio modo est necessaria
ad salutem, & dilectio alio modo necessaria est: nam
fides apprehendit iustificationem propter Christum
promissam, Dilectio autem retinet.

C A P. XXXV.

ARGUMENTA.

1. *Quæ sint precepta Dei, & quæ hominum.*
2. *Quantum distent ab iniicem.*
3. *Quod abusus sit, dum humana precepta dini-
nis præferuntur.*

EI præcepta sunt, quæ expressam habet
mentionem siue testimonium in scri-
ptura, quod à Deo sint mandata, qui-
bus agnoscimus & certò scimus, quid
Deo placeat, vel nō placeat à nobis fie-
ri. Sic sunt primò præcepta utriusque tabulæ, quæ
Deus fidelibus suis & iustificatis dedit, ut ex fide ser-
uent. Exo. 19 Leu. 26. Deu. 28. Et totum Euangelium
primum exigit & docet fidem, quia iustificamur, Ro-
man. 3. Arbitramur hominem iustificari &c. Deinde
dilectionē, quæ est impletio legis, Rom. 12. Primum
oportet esse iustificatum & gratum Deo, antequām
Deo placeat obedientia legis, & sic fides nos gratos
facit, ac personam iustificat. Deinde etiā placet Deo
M obca

Obedientia legis propter fidem & gratiam Christi
illo ergo Decalogo totum continetur, & omnia re-
feruntur præcepta & opera, quæ Deus in tota lege &
Euangelio docet & exigit. Omnia ergo opera & præ-
cepta vel pertincent ad fidem, vt tria præcepta pri-
tabulæ Exod. 20. aut pertinent ad dilectionem pro-
ximi, vbi pendent alia septem præcepta: ibi tota lex.
Prophetæ comprehenduntur, Matth. 22. Præcep-
tum humana sunt, que non habent semper mani-
festum testimonium in scriptura specialiter, sed sunt
ad laudem Dei & maiestatem rerum sacrarum ordi-
nata, tanquam instrumenta quibus ordine seruentur
Dei præcepta atq; cultus Dei: non enim habent pri-
mò & principaliter authorem Deum, sicut præcep-
ti Dei, sed authores habent patres Ecclesiæ, qui studio
erant vt iocunda decoraq; esset Dei laudatio, sicut
propheta Daud dicit, quod hoc Deum deceat Psal.
146. vt omnia ordine & decenter fierent, 1. Corin.
14. vtque populus quadam disciplina & paedagogi-
manu duceretur ad altiora, scilicet diuina, sicut sic
duxit Magos ad Christum, Matt. secundo. Et sic quan-
dam seruiunt fidei, vt omnes cœicismonie & ritus
Ecclesia, Organum, Canticæ, cerei, thurificatio, &c.
Quædā seruiunt moribus & mortificationi nostræ
vt ieunium hoc vel illo die, delectus ciborum, cel-
batus, orationes nocturnæ, vigilia, vestitus, peregrina-
tio, confessio, &c. Et dicuntur præcepta humanæ
quod patres illi videntes mores hominum & condi-
tionem temporum, illa instituerunt ad ordinem
maiestatem rerum diuinorum & corporalem exer-
cationem, non quod essent potissimum & primaria
cultus Dei.

2. Sicut differunt homo & Deus, ita præcepta
a præceptis humanis: & sic Deus omnibus homi-
bus, Regibus, Principibus, Papæ & ceteris, cuiuscum-
conditionis fuerint, præfertur. Sic illius præcep-